KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 26.11.2024 r.
COM(2024) 721 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Malty

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Malty

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121,

uwzględniając rozporządzenie (UE) 2024/1263, w szczególności jego art. 17,

uwzględniając zalecenie Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

KWESTIE OGÓLNE

(1) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego. Podstawowymi elementami zreformowanych unijnych ram zarządzania gospodarczego są: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego[1], wraz ze zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1467/97 w sprawie procedury nadmiernego deficytu[2], oraz zmieniona dyrektywa Rady 2011/85/UE w sprawie ram budżetowych państw członkowskich[3] . Celem ram jest zapewnienie stabilności długu publicznego oraz wspieranie przez reformy i inwestycje zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Ramy przyczyniają się do zapewnienia poczucia odpowiedzialności na szczeblu krajowym i koncentrują się na perspektywie średniookresowej oraz jednocześnie na rygorystycznym i spójnym egzekwowaniu reguł.

(2) W centrum nowych ram zarządzania gospodarczego znajdują się krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne, przedkładane przez państwa członkowskie Radzie i Komisji. Plany mają przyczynić się do osiągnięcia dwóch celów, a są nimi: (i) zapewnienie, aby na koniec okresu dostosowawczego dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub utrzymywał się na ostrożnym poziomie, oraz aby deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został w średnim okresie obniżony do poziomu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB i utrzymywał się poniżej tej wartości, oraz (ii) zapewnienie realizacji reform i inwestycji odpowiadających na

---

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Dyrektywa Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

główne wyzwania zidentyfikowane w kontekście europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów UE. W tym celu w każdym planie należy przedstawić średnioterminowe zobowiązanie do realizacji ścieżki wydatków netto[4], co wiąże się ze skutecznym ustanowieniem ograniczenia budżetowego w okresie objętym planem, tzn. czterech lub pięciu lat (w zależności od zwykłej długości kadencji parlamentarnej w państwie członkowskim). Co więcej, w planie należy wyjaśnić, w jaki sposób państwo członkowskie zapewni realizację reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów (w tym związanych z procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej, w stosownych przypadkach) oraz w jaki sposób państwo członkowskie doprowadzi do realizacji wspólnych priorytetów Unii. Okres dostosowania fiskalnego obejmuje okres czterech lat, który może zostać przedłużony o maksymalnie trzy lata, jeżeli państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

(7) Po przedłożeniu planu Komisja ma ocenić, czy spełnia on wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

(8) Na zalecenie Komisji Rada ma następnie przyjąć zalecenie wyznaczające ścieżkę wydatków netto danego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, zatwierdzić zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego.

KWESTIE DOTYCZĄCE KRAJOWEGO ŚREDNIOOKRESOWEGO PLANU BUDŻETOWO-STRUKTURALNEGO MALTY

(10) Dnia 20 września 2024 r. Malta przedłożyła Radzie i Komisji swój krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny.

Proces poprzedzający przedłożenie planu

(11) W dniu 21 czerwca 2024 r. Komisja przesłała Malcie, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1263, trajektorię referencyjną[5]. Komisja opublikowała trajektorię referencyjną w dniu 20 września 2024 r.[6] Trajektoria referencyjna opiera

---

[4] Wydatki netto w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263, tzn. wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

[5] Uprzednie zalecenia przekazywane państwom członkowskim oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu obejmują trajektorie nieprzewidujące przedłużenia okresu dostosowawczego i przewidujące takie przedłużenie (tj. obejmujące okres odpowiednio 4 i 7 lat). W zaleceniach tych zawarte są również główne początkowe warunki i podstawowe założenia zastosowane w ramach średniookresowych prognoz Komisji dotyczących długu publicznego. Trajektorię referencyjną obliczono na podstawie metodyki opisanej w wydanym przez Komisję monitorze stabilności długu z 2023 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en?prefLang=pl). Opiera się ona na prognozie Komisji Europejskiej z wiosny 2024 r. oraz wydłużeniu tej prognozy średniookresowo do 2033 r., a długoterminowy wzrost PKB i koszty starzenia się społeczeństwa są zgodne ze wspólnym sprawozdaniem Komisji i Rady na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en?prefLang=pl).

[6] https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en?prefLang=pl#malta

się na analizie ryzyka i zapewnia, aby – do końca okresu dostosowania fiskalnego i przy braku dalszych działań budżetowych po okresie dostosowawczym – dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub pozostawał na ostrożnym poziomie w średnim okresie oraz aby deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych został obniżony do poziomu poniżej 3 % PKB w okresie dostosowawczym i był utrzymywany poniżej tej wartości odniesienia w średnim okresie. Średni okres definiuje się jako okres dziesięciu lat po zakończeniu okresu dostosowawczego. Zgodnie z art. 6 lit. d) oraz art. 7 i 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 trajektoria referencyjna jest również spójna z poziomem odniesienia dla deficytu, mechanizmem zapewnienia stabilności długu i mechanizmem zapewnienia odporności deficytu. Trajektoria referencyjna Malty wskazuje, że – na podstawie założeń Komisji i przy założeniu 4-letniego okresu dostosowawczego – wydatki netto nie powinny wzrosnąć o więcej niż o wartości podane w tabeli 1. Odpowiada to średniemu wzrostowi wydatków netto o 5,9 % w okresie dostosowawczym (2025–2028).

Tabela 1: Trajektoria referencyjna przedstawiona przez Komisję Malcie w dniu 21 czerwca 2024 r.

	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	Średnia w latach 2025–2028
Maksymalny wzrost wydatków netto (roczny, %)	6,0	5,8	5,9	5,7	5,9

Źródło: obliczenia Komisji.

(12) Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Malta i Komisja prowadziły dialog techniczny w okresie od czerwca do września 2024 r. Dialog koncentrował się na ścieżce wydatków netto przewidzianej przez Maltę i jej podstawowych założeniach (w szczególności na spodziewanym wpływie rewizji głównej na PKB), a także na planowanej realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania określone w ramach europejskiego semestru oraz związanych ze wspólnymi priorytetami Unii w zakresie sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, odporności społecznej i gospodarczej, bezpieczeństwa energetycznego i budowania zdolności obronnych.

(13) Z informacji przedstawionych przez Maltę w jej planie wynika, że we wrześniu 2024 r., zgodnie z art. 11 ust. 3 i art. 36 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263, państwo to zaangażowało się w proces konsultacji z partnerami społecznymi. Zgodnie z informacjami przekazanymi w planie przez Maltę środki i inicjatywy przewidziane w planie skonsultowano z Maltańską Radą Rozwoju Społeczno-Gospodarczego (MCESD), która jest platformą skupiającą najważniejszych partnerów społecznych na Malcie.

Inne powiązane procesy

(14) W dniu 26 lipca 2024 r. Rada stwierdziła istnienie nadmiernego deficytu w Malcie ze względu na niezgodność z kryterium deficytu[7]. Niniejsze zalecenie zbiega się z zaleceniem Rady wydanym na mocy art. 126 ust. 7 TFUE i mającym na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Malcie[8]. Jednoczesne przyjęcie tych zaleceń, które jest dostosowane do przejścia na nowe ramy zarządzania gospodarczego i nim uzasadnione, zapewnia spójność między zalecanymi ścieżkami dostosowania.

(15) Dnia 15 października 2024 r. Malta złożyła projekt planu budżetowego na rok 2025. Komisja przyjęła opinię w sprawie tego projektu planu budżetowego w dniu [26 listopada 2024 r.][9]

(16) W dniu 21 października 2024 r. Rada skierowała do Malty szereg zaleceń krajowych w ramach europejskiego semestru[10].

STRESZCZENIE PLANU I JEGO OCENA DOKONANA PRZEZ KOMISJĘ

(17) Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja oceniła plan w następujący sposób:

Kontekst: sytuacja makroekonomiczna i budżetowa oraz związane z nią prognozy i perspektywy

(18) Działalność gospodarcza w Malcie wzrosła w 2023 r. o 7,5 %, co spowodowane było spożyciem prywatnym i eksportem. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że w 2024 r. gospodarka wzrośnie o 5,0 %, w związku z silnym popytem krajowym i dobrymi wynikami eksportu. W 2025 r. realny PKB ma wzrosnąć o 4,3 %, ponieważ spożycie i inwestycje będą dalej wspierać wzrost. Oczekuje się, że w 2026 r. realny PKB wzrośnie o 4,3 %, ponieważ gospodarka utrzyma dynamikę wzrostu. Spodziewane jest, że w horyzoncie prognozy (tj. w latach 2024–2026) wzrost potencjalny PKB w Malcie będzie rosnąć w dobrym tempie (średnio), co wynika z silnego wkładu pracy i, w mniejszym stopniu, z akumulacji kapitału. Stopa bezrobocia w 2023 r. wyniosła 3,5 %, a według prognoz Komisji w 2024 r. wyniesie ona 3,2 %, w 2025 r. – 3,1 %, a w 2026 r. – 3 %. Prognozowane jest, że inflacja (deflator PKB) zmaleje z 5,3 % w 2023 r. do 2,6 % w 2024 r. i oczekuje się, że osiągnie 2,5 % w 2025 r. oraz 2,1 % w 2026 r.

(19) Jeżeli chodzi o rozwój sytuacji fiskalnej, w 2023 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Malcie wyniósł 4,5 % PKB. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że osiągnie on 4 % PKB w 2024 r. i będzie dalej spadać do poziomu 3,5 % PKB w 2025 r. oraz, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki, do poziomu 3,1 % w 2026 r. Prognoza Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. uwzględnia projekt budżetu Malty na 2025 r., który w październiku został przedłożony przez rząd parlamentowi narodowemu. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wynosił 47,4 % PKB na koniec 2023 r. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że na koniec 2024 r. wskaźnik zadłużenia wzrośnie do 49,8 % PKB.

---

7 Dz.U. L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj

8 Zalecenie dotyczące zalecenia Rady mającego na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Malcie, 26.11.2024, COM(2024) 955 final.

9 Opinia Komisji w sprawie projektu planu budżetowego Malty, 26.11.2024, C(2024)9061 final.

10 Zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej Malty, jeszcze nieopublikowane.

Prognozowany jest jego dalszy wzrost do poziomu 50,4 % PKB na koniec 2025 r. i 50,2 % PKB na koniec 2026 r. W prognozie budżetowej Komisji nie uwzględnia się zobowiązań politycznych zawartych w planach średniookresowych jako takich, dopóki nie zostaną one poparte konkretnymi środkami z zakresu polityki, które zostaną zapowiedziane w wiarygodny sposób i wystarczająco szczegółowo określone.

Ścieżka wydatków netto i główne założenia makroekonomiczne przedstawione w planie

(20) Krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres czterech lat.

(21) Plan zawiera wszystkie informacje wymagane na mocy art. 13 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(22) W planie zobowiązano się do realizacji ścieżki wydatków netto wskazanej w tabeli 2, odpowiadającej średniemu wzrostowi wydatków netto o 5,9 % w latach 2025–2028. Średni wzrost wydatków netto, podany w planie w odniesieniu do okresu dostosowawczego (2025–2028), jest zasadniczo zgodny[11] z trajektorią referencyjną przekazaną przez Komisję w dniu 21 czerwca 2024 r. W planie zakłada się, że dynamika wzrostu potencjalnego PKB spadnie z 5,1 % w 2024 r. do 4,8 % w 2025 r., a następnie do 4,6 % w 2026 r., po czym utrzyma się na stabilnym poziomie do 2028 r. Ponadto w planie przewiduje się, że stopa wzrostu deflatora PKB zmniejszy się z 3,1 % w 2024 r. do 2,6 % i pozostanie na tym poziomie do 2028 r.

Tabela 2: Ścieżka wydatków netto i główne założenia przedstawione w planie Malty

	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	Średnia w okresie ważności planu w latach 2025–2028
Wzrost wydatków netto (roczny, %)	7,4	6,0	5,8	5,8	6,1	5,9
Wzrost wydatków netto (skumulowany, od roku bazowego 2023, %)	7,4	13,8	20,4	27,4	35,2	nie dotyczy
Wzrost potencjalnego PKB (%)	5,1	4,8	4,6	4,6	4,6	4,7
Inflacja (wzrost deflatora PKB) (%)	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty i obliczenia Komisji.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na dług sektora instytucji rządowych i samorządowych

(23) Jeżeli ścieżka wydatków netto, do której zobowiązano się w planie, i leżące u jej podstaw założenia się urzeczywistnią, dług sektora instytucji rządowych i samorządowych nieznacznie zmaleje, według planu, z 49,2 % PKB w 2024 r. do 48,8 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.), zgodnie z poniższą tabelą. Według planu oczekuje się, że po zakończeniu okresu dostosowawczego, w perspektywie średnioterminowej (tj. do 2038 r.) wskaźnik zadłużenia będzie dalej

[11] Różnica nie jest widoczna ze względu na zaokrąglenie.

spadał w średnim okresie, osiągając poziom 42,3 % PKB w 2038 r. Tym samym, zgodnie z planem dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostawałby w średnim okresie poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 60 % PKB. Jest to wiarygodne w świetle założeń planu, ponieważ przewiduje się, że dług będzie pozostawać – zgodnie ze wszystkimi deterministycznymi testami warunków skrajnych w ramach przeprowadzonej przez Komisję analizy stabilności długu – poniżej 60 % PKB do 2038 r. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym długu, określonym w art. 6 lit. a) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Tabela 3: Zmiany długu oraz wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych przedstawione w planie Malty

	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2038 r.
Dług publiczny (% PKB)	47,3	49,2	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3
Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	5	-4,0	-3,8	-3,4	-3,0	-2,6	-2,1

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

(24) Przy założeniu ścieżki wydatków netto zawartej w planie i przyjętych w nim założeniach przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie stopniowo malał, z poziomu 4 % PKB w 2024 r. do 3,0 % PKB w 2027 r. i 2,6 % PKB w 2028 r. Tym samym, zgodnie z planem wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.) wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Ponadto, w ciągu dziesięciu lat następujących po okresie dostosowawczym (tj. do 2038 r.) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby 3 % PKB. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym deficytu, określonym w art. 6 lit. b) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Profil czasowy dostosowania fiskalnego

(25) Opisany w planie profil czasowy dostosowania fiskalnego, mierzony jako zmiana strukturalnego wyniku pierwotnego, jest zasadniczo liniowy, zgodnie z wymogiem art. 6 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263. W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z klauzulą dotyczącą zabezpieczenia przed opóźnianiem wysiłku na rzecz dostosowania fiskalnego na koniec okresu dostosowawczego, o którym to zabezpieczeniu mowa w art. 6 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Tabela 4: Zmiany strukturalnego wyniku pierwotnego przedstawione w planie Malty

	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.
Strukturalny wynik pierwotny (% PKB)	-3,5	-2,7	-2,2	-1,7	-1,2	-0,8
Zmiana strukturalnego wyniku pierwotnego (pp.)	nie dotyczy	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Malty

Spójność z procedurą nadmiernego deficytu

(26) Ścieżka wydatków netto określona w planie jest zgodna z wymogami w ramach procedury nadmiernego deficytu (w szczególności z minimalną roczną korektą strukturalną określoną w art. 3 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia Rady (WE) 1467/97).

Spójność planu z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu

(27) Wymóg części zapobiegawczej paktu określony w art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 dotyczący mechanizmu zapewnienia odporności deficytu, który to mechanizm ma zapewnić wspólny margines względem wartości odniesienia deficytu wynoszącej 3 % PKB, ma zastosowanie do Malty od 2028 r., ponieważ planuje się, że deficyt zostanie obniżony do poziomu poniżej 3 % PKB od 2027 r. W celu osiągnięcia wspólnego marginesu odpornościowego w ujęciu strukturalnym wynoszącego 1,5 % PKB roczna poprawa strukturalnego wyniku pierwotnego w 2028 r. nie powinna wynosić zatem mniej niż 0,4 % PKB, jeżeli deficyt strukturalny pozostawał powyżej 1,5 % PKB w 2027 r. Dostosowanie fiskalne, które wynika z zawartych w planie zobowiązań politycznych i założeń makroekonomicznych, wynosi 0,4 % w 2028 r. W związku z powyższym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu.

Spójność planu z mechanizmem zapewnienia stabilności długu

(28) Według planu dług sektora instytucji rządowych i samorządowych ma pozostawać w całym okresie dostosowawczym poniżej poziomu 60 % PKB. W związku z tym, zgodnie z planem, mechanizm zapewnienia stabilności długu nie ma zastosowania.

Założenia makroekonomiczne planu

(29) Plan opiera się na zestawie założeń makroekonomicznych i fiskalnych, które są zgodne z założeniami Komisji przekazanymi państwom członkowskim w dniu 21 czerwca 2024 r. Uwzględniono w nim dodatkowe dostępne informacje w porównaniu z trajektorią referencyjną i dodano odpowiednio zaktualizowane wskaźniki makroekonomiczne i fiskalne. Aktualizacja ta nie ma znaczącego wpływu na średni wzrost wydatków netto w planie w porównaniu z trajektorią referencyjną.

Strategia fiskalna w planie

(30) Zgodnie z przyjętą w planie orientacyjną strategią fiskalną zobowiązania dotyczące wydatków netto zostaną wypełnione w dużej mierze przez ograniczanie wydatków.

Orientacyjny zestaw środków z zakresu polityki obejmuje stopniowe ograniczanie zależności od dotacji w energetyce, co mają ułatwić reformy strukturalne i inwestycje strategiczne w sektorze energetycznym służące promowaniu odnawialnych źródeł energii i zwiększeniu efektywności energetycznej. Dokładne określenie odpowiednich środków z zakresu polityki będzie potwierdzane lub dostosowywane i określane ilościowo w budżetach rocznych. Równocześnie istnieją ryzyka zagrażające wdrożeniu zawartej w planie orientacyjnej strategii fiskalnej, wynikające ze wciąż dużej niepewności związanej z dokładnym określeniem środków. Co więcej, w projekcie planu budżetowego na 2025 r. określono środki z zakresu polityki, za pomocą których osiągnięte zostanie zobowiązanie dotyczące wydatków netto na 2025 r.[12]

Opisane w planie zamiary dotyczące reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służące realizacji wspólnych priorytetów Unii

(31) W planie opisano zamiary polityczne dotyczące reform i inwestycji ukierunkowanych na główne wyzwania zidentyfikowane w ramach europejskiego semestru, a w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów, a także reform i inwestycji mających na celu realizację wspólnych priorytetów UE. Plan przewiduje 143 reformy i inwestycje uwzględniające wspólne priorytety Unii, z których 32 są wspierane finansowo z RRF, a 23 – z funduszy polityki spójności.

(32) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, łącznie z celami klimatycznymi określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 oraz celami określonymi w maltańskim krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030, plan obejmuje środki dotyczące usprawnienia procesów wydawania pozwoleń dla elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych (uwzględnione w planie odbudowy i zwiększania odporności (RRP)) oraz kontynuację programów zachęcających do korzystania z technologii energii odnawialnej przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa. Środki te mają między innymi na celu realizację zaleceń krajowych dotyczących zmniejszenia zależności od paliw kopalnych i promowania odnawialnych źródeł energii, wydanych przez Radę w latach 2020–2024. Plan obejmuje również środki mające na celu promowanie modernizacji prywatnych i publicznych budynków niemieszkalnych (uwzględnione w RRP) oraz wdrożenie przez MŚP audytów energetycznych, które wraz z innymi środkami mają przyczynić się do realizacji zaleceń krajowych dotyczących efektywności energetycznej na lata 2019–2023. Plan przewiduje również duże inwestycje w zakłady termicznego przekształcania odpadów i przetwarzania organicznego, a także reformy zawarte w RRP dotyczące odpadów z budowy i rozbiórki, które to reformy, między innymi, mają przyczynić się do realizacji zalecenia krajowego z 2020 r. dotyczącego gospodarowania odpadami. Środki zawarte w planie dotyczące optymalizacji instalacji wody pitnej mają na celu między innymi realizację zalecenia krajowego z 2019 r. dotyczącego gospodarowania zasobami i zasobooszczędności. Środki przewidziane w planie mające służyć wzmocnieniu zrównoważonych form transportu i infrastruktury w różnych rodzajach transportu oraz inne środki, w tym przewidziane w RRP, mają na celu realizację zaleceń krajowych dotyczących zmniejszenia zatorów komunikacyjnych i emisji z transportu drogowego, wydanych przez Radę w latach 2019–2024. Plan obejmuje

[12] Zob. opinia Komisji w sprawie projektu planu budżetowego Malty, 26.11.2024, C(2024)9061 final.

również środki poprawiające odporność, zdolności i bezpieczeństwo rządowej infrastruktury cyfrowej (ujęte w RRP), poprawę dostępu do technologii cyfrowych (częściowo przez środki przewidziane w RRP) oraz inne środki, takie jak ulepszenie portalu internetowego maltańskiego rejestru działalności gospodarczej, które mają między innymi przyczynić się do realizacji zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących przyspieszenia transformacji cyfrowej.

(33) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący odporności społecznej i gospodarczej, łącznie z Europejskim filarem praw socjalnych, plan obejmuje środki mające na celu wprowadzenie mechanizmów zachęt do przedłużenia kariery zawodowej po osiągnięciu wieku emerytalnego i dywersyfikacji dochodów na emeryturze. Środki te, wraz z innymi środkami zawartymi w planie, mają na celu realizację zalecenia krajowego z 2019 r. dotyczącego stabilności systemu emerytalnego. Plan obejmuje również środki mające zabezpieczyć środki medyczne o krytycznym znaczeniu, wzmocnić podstawową opiekę zdrowotną i zapewnić zrównoważoną siłę roboczą, również w ramach reform przewidzianych w RRP mających na celu poprawę warunków dla pracowników zagranicznych. Celem jest między innymi realizacja zaleceń krajowych z 2019 i 2020 r. dotyczących wzmocnienia zrównoważonego charakteru i odporności systemu opieki zdrowotnej. Środki przewidziane w planie dotyczące poprawy uczenia się przez całe życie, podnoszenia i zmiany kwalifikacji oraz poprawy jakości edukacji i dostępu do niej, a także inne środki, w tym środki przewidziane w RRP, mają na celu realizację zalecenia krajowego dotyczącego kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu, wydanego przez Radę w 2019 r., zalecenia z 2023 r. dotyczącego podnoszenia umiejętności i kompetencji w odpowiedzi na zieloną transformację, a także zalecenia z 2024 r. dotyczącego jakości kształcenia i szkolenia i ich dostosowania do potrzeb rynku w celu rozwiązania problemu niskich wyników kształcenia. Ponadto plan obejmuje środki mające wspierać kapitał wysokiego ryzyka oraz reorganizację krajowych ram badań naukowych i innowacji, których celem jest m.in. realizacja zalecenia krajowego z 2020 r. dotyczącego promowania inwestycji prywatnych oraz zaleceń krajowych z 2019 r. i 2020 r. dotyczących badań naukowych i innowacji. Środki służące wzmocnieniu prokuratury (uwzględnione w RRP) oraz dalsze działania na rzecz wykrywania i ścigania korupcji (uwzględnione w RRP) będą miały na celu między innymi realizację zaleceń krajowych dotyczących wzmocnienia niezależności i skuteczności wymiaru sprawiedliwości wydanych przez Radę w 2019 i 2020 r. oraz zalecenia krajowego dotyczącego wzmocnienia ram zarządzania, wydanego przez Radę w 2019 r. Ponadto plan obejmuje środki dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i opodatkowania, takie jak dalsze wdrażanie strategii jednostki analitycznej wywiadu finansowego (FIAU) na lata 2023–2026 oraz wprowadzenie nowych przepisów dotyczących płatności przychodzących i wychodzących (uwzględnione w RRP), które to środki będą miały na celu realizację zaleceń krajowych dotyczących postępów we wzmacnianiu ram przeciwdziałania praniu pieniędzy, wydanych przez Radę w 2019 i 2020 r., oraz zaleceń krajowych dotyczących ograniczania praktyk agresywnego planowania podatkowego wydanych przez Radę w latach 2019–2024.

(34) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący bezpieczeństwa energetycznego, plan obejmuje środki usprawniające procesy wydawania pozwoleń dla elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych oraz wspierające inwestycje w odnawialne źródła energii, a także wzmacniające sieci energetyczne i zdolności magazynowania (uwzględnione również w RRP).

(35) Jeśli chodzi o wspólny priorytet dotyczący zdolności obronnych, plan obejmuje inwestycje w modernizację infrastruktury wojskowej, zwiększenie cyberbezpieczeństwa i dostosowanie do Europejskiej strategii przemysłowej w zakresie obronności.

(36) W planie przedstawiono informacje na temat spójności i, w stosownych przypadkach, komplementarności z funduszami polityki spójności i maltańskim RRP w różnych obszarach, w tym w obszarach cyfryzacji i modernizacji administracji publicznej, promowania zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, wspierania odporności w sektorze zdrowia przez zapewnienie silnej i zrównoważonej siły roboczej oraz wzmocnienie odporności rynku pracy, postępów w zakresie równouprawnienia płci oraz podnoszenia umiejętności.

(37) W planie omówiono potrzeby Malty w zakresie inwestycji publicznych związanych ze wspólnymi priorytetami UE i ma on na celu przyczynienie się do ich realizacji. Na potrzeby sprawiedliwej zielonej transformacji Malta określa potrzeby inwestycyjne związane z odnawialnymi źródłami energii, efektywnością energetyczną, przystosowywaniem się do zmiany klimatu, gospodarką o obiegu zamkniętym, zapobieganiem zanieczyszczeniom i ochroną różnorodności biologicznej. Na potrzeby sprawiedliwej transformacji cyfrowej w planie określono potrzeby inwestycyjne związane z umiejętnościami cyfrowymi, transformacją cyfrową przedsiębiorstw oraz bezpieczną i zrównoważoną infrastrukturą cyfrową. W odniesieniu do odporności społecznej i gospodarczej, w tym Europejskiego filaru praw socjalnych, określono potrzeby inwestycyjne w dziedzinie aktywnej polityki pracy i usług społecznych, wczesnej edukacji, uczenia się przez całe życie oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, infrastruktury zdrowotnej i zrównoważonej turystyki. W odniesieniu do bezpieczeństwa energetycznego określono potrzeby inwestycyjne w zakresie infrastruktury energii odnawialnej, zwłaszcza energii słonecznej i wiatrowej, efektywności energetycznej oraz rozwoju inteligentnych sieci i rozwiązań w zakresie magazynowania energii. W odniesieniu do budowania zdolności obronnych Malta określa potrzeby inwestycyjne w zakresie swoich zdolności obronnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa narodowego i europejskiego.

Wnioski z oceny Komisji

(38) Ogółem Komisja jest zdania, że plan Malty spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

WNIOSEK OGÓLNY

(39) Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Rada powinna zalecić Malcie przyjęcie ścieżki wydatków netto przedstawionej w planie,

NINIEJSZYM ZALECA Malcie:

1. Zapewnienie, aby wzrost wydatków netto nie przekraczał maksymalnych wartości określonych w załączniku I do niniejszego zalecenia.

Co więcej, Rada wzywa Maltę do zapewnienia realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów, oraz służących realizacji wspólnych priorytetów Unii.

ZAŁĄCZNIK I

Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto

(roczne i skumulowane stopy wzrostu, w ujęciu nominalnym)

Malta

Rok		2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.
Stopy wzrostu (%)	Roczna	6,0	5,8	5,8	6,1
	Skumulowana	13,8	20,4	27,4	35,1

(*) Skumulowane stopy wzrostu oblicza się poprzez odniesienie do roku bazowego 2023.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący